

Állunk a vártán...

Király Júlia

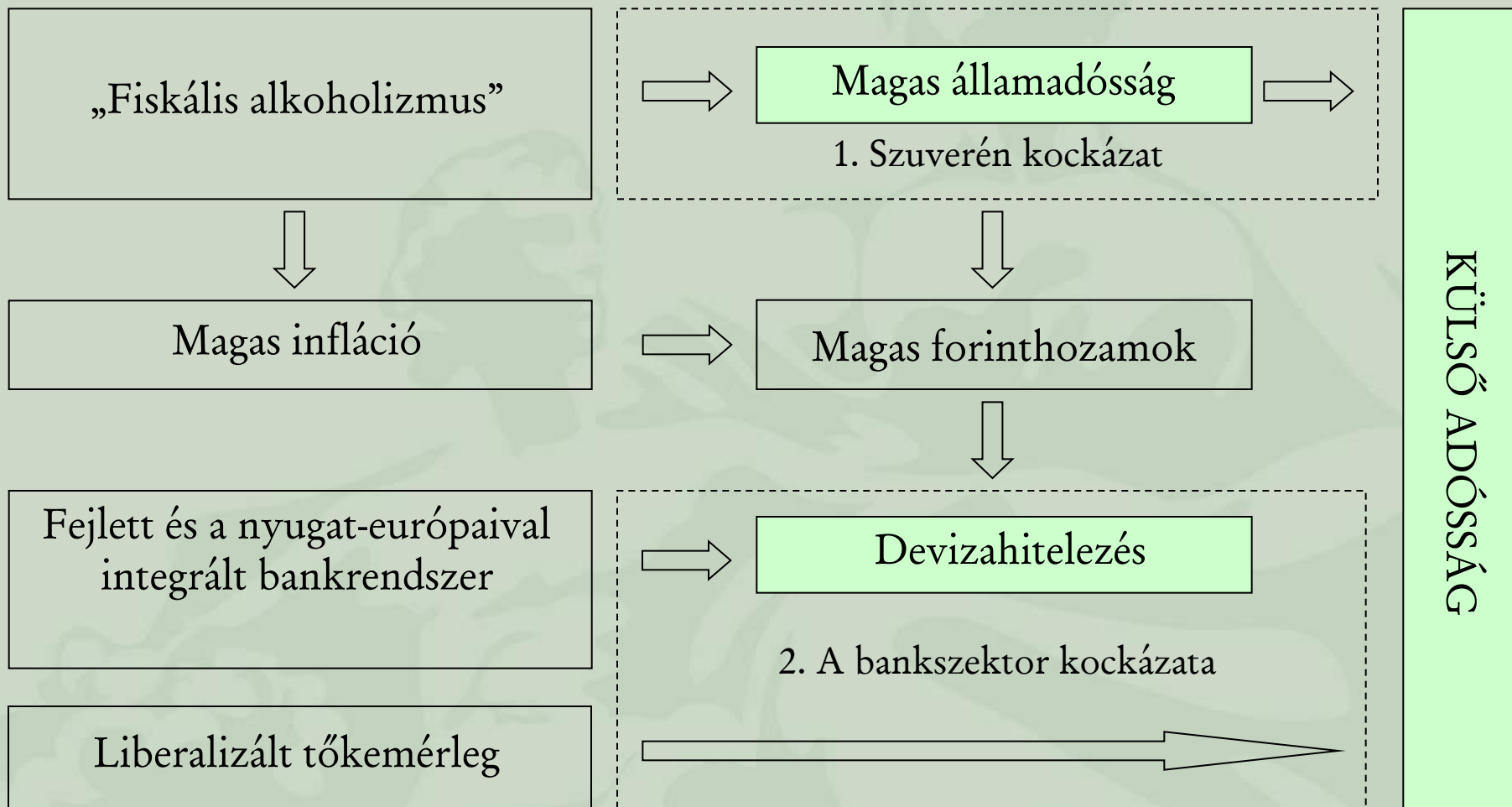
alelnök, Magyar Nemzeti Bank

Közreműködött: Szigel Gábor és a PST munkatársai

**Üzleti konferencia a GKI Gazdaságkutató
Zrt. rendezésében**

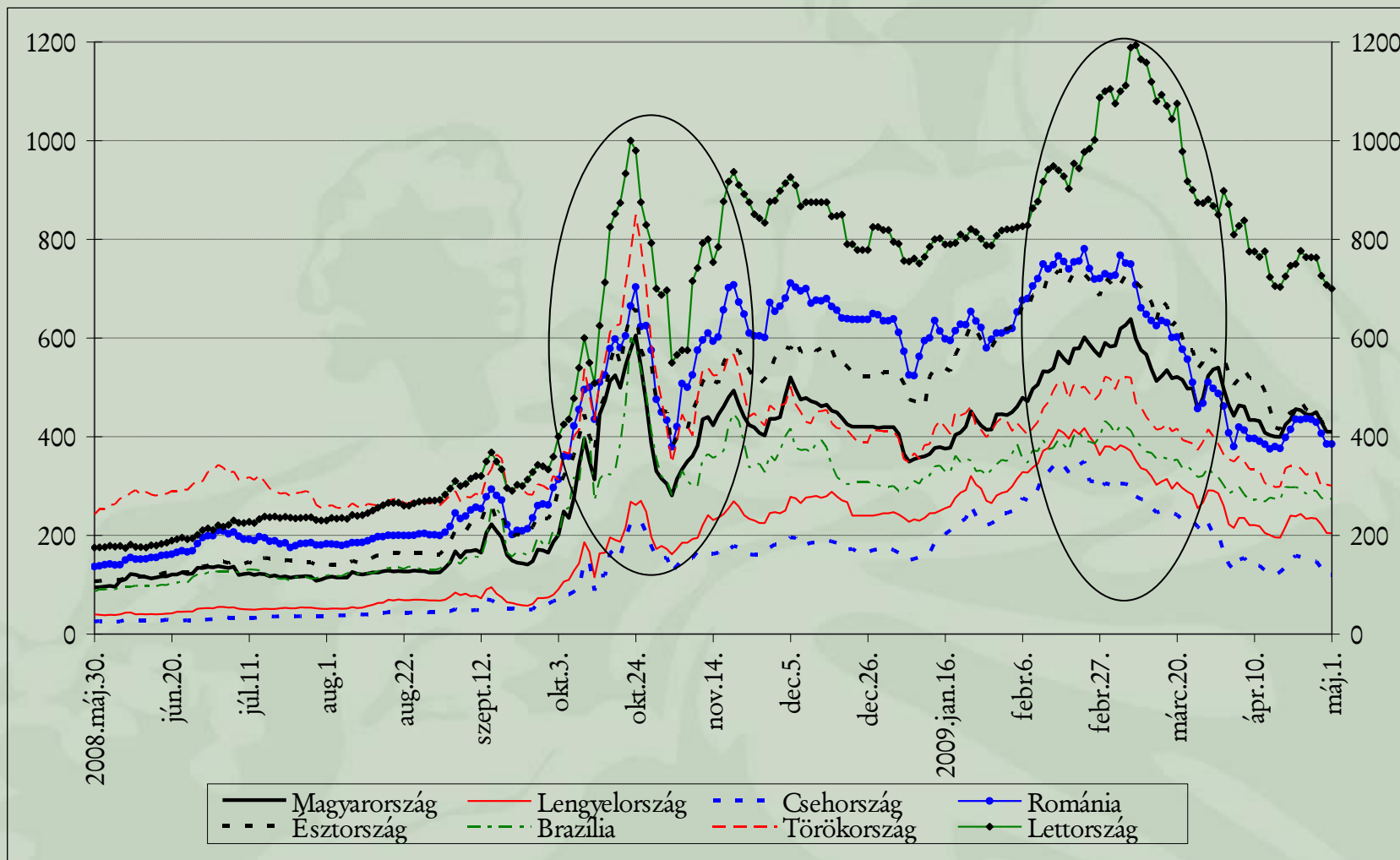
2009. május 14.

Miért pont mi kerültünk a poszt-Lehman-lavina útjába?

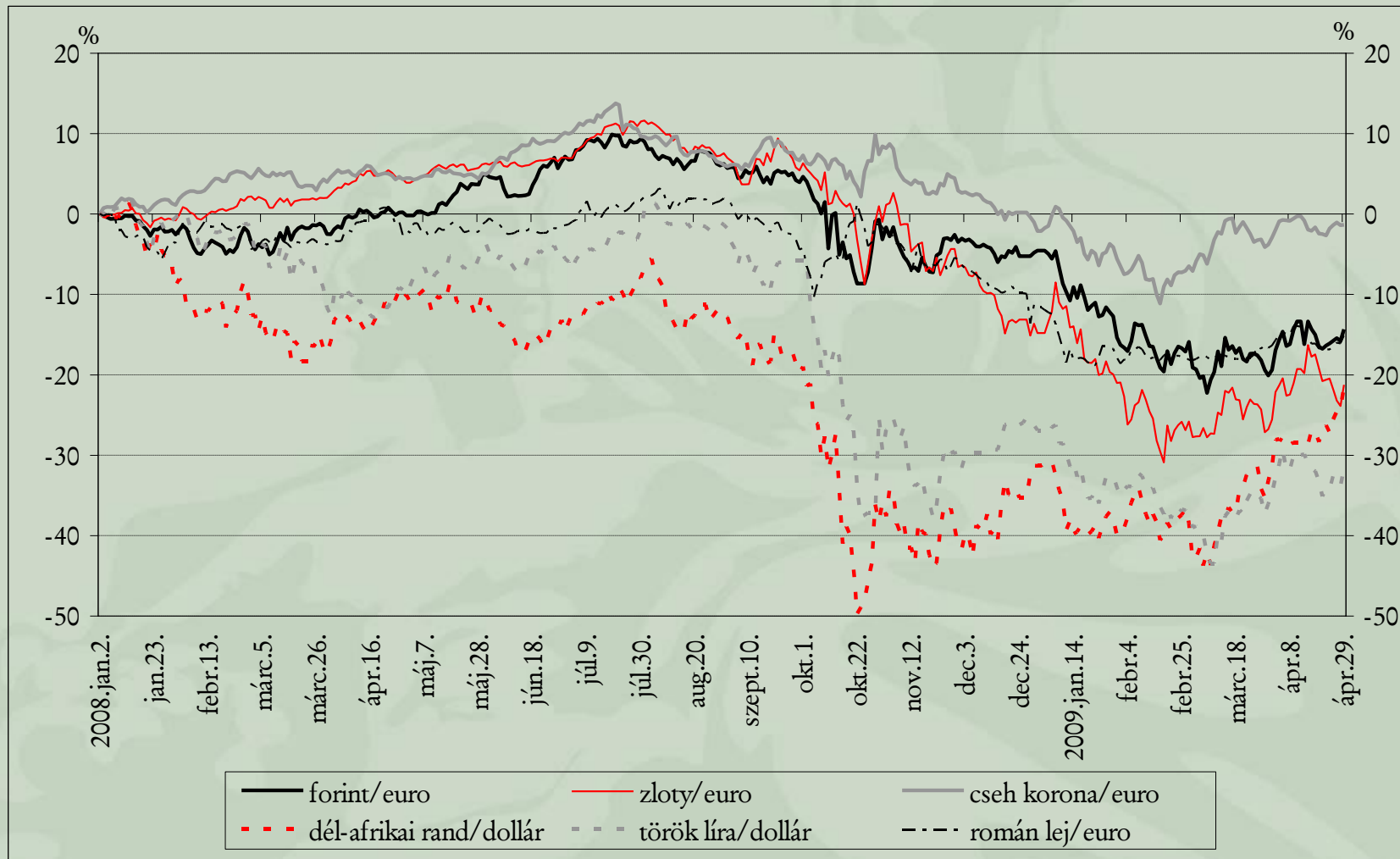
(Mostanra talán lecsengő?) bizalmatlansági hullámok a feltörekvő piacokkal és Magyarországgal szemben...

(egyres országok 5 éves CDS-felárai)

Forrás: Datastream

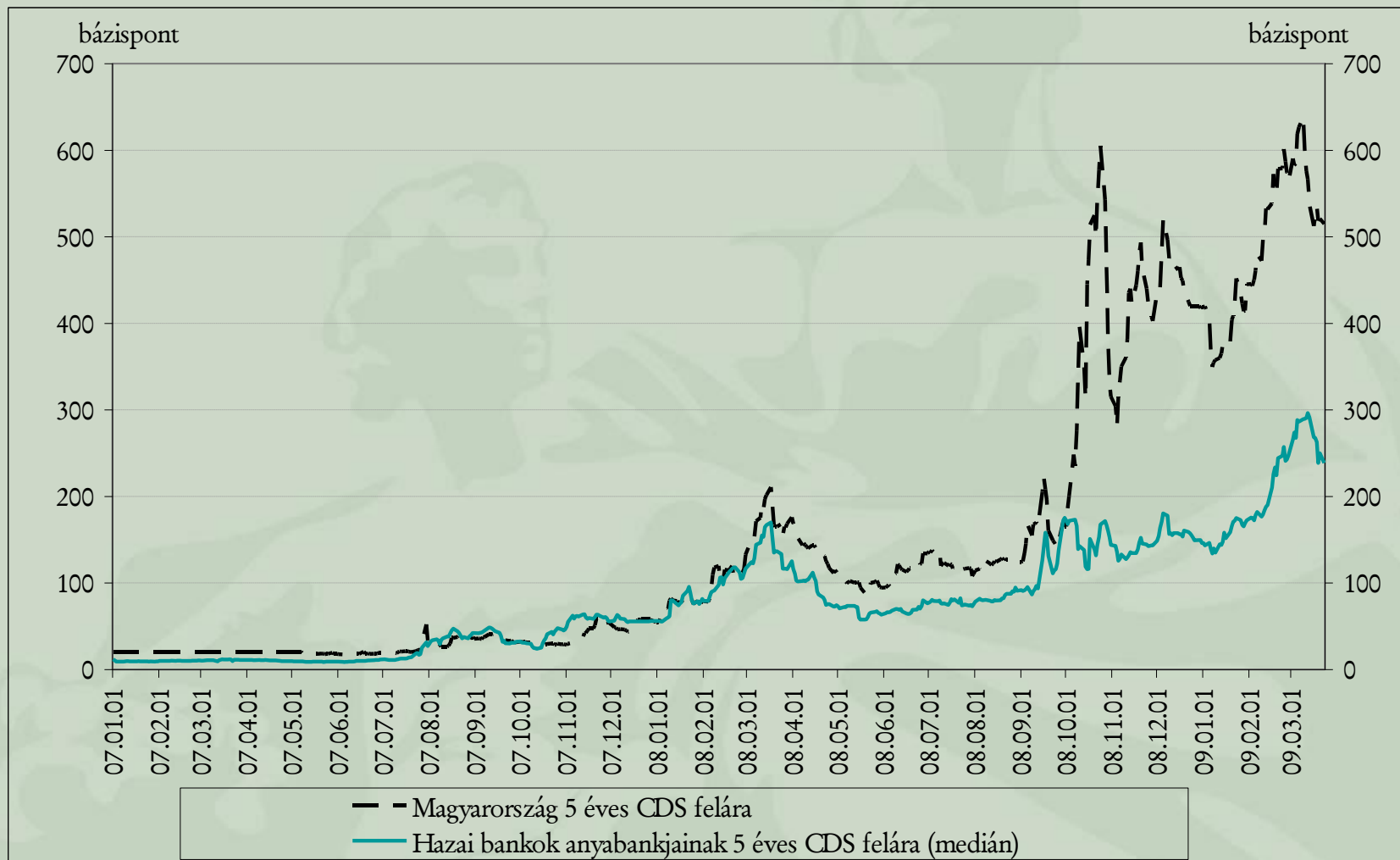
...ami jelentősen gyengítette az árfolyamokat is (néhány feltörekvő ország devizájának árfolyam-alakulása)

Forrás: Datastream

Így a forráshoz jutás nehezebbé és drágábbá vált

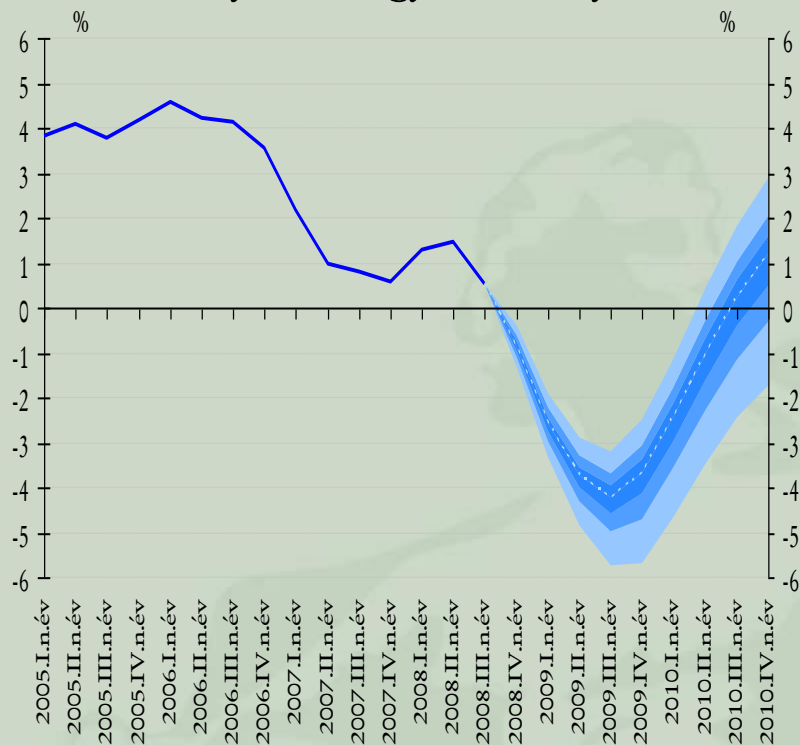
(Magyarország és a hazai bankok tulajdonosainak CDS-felárai)

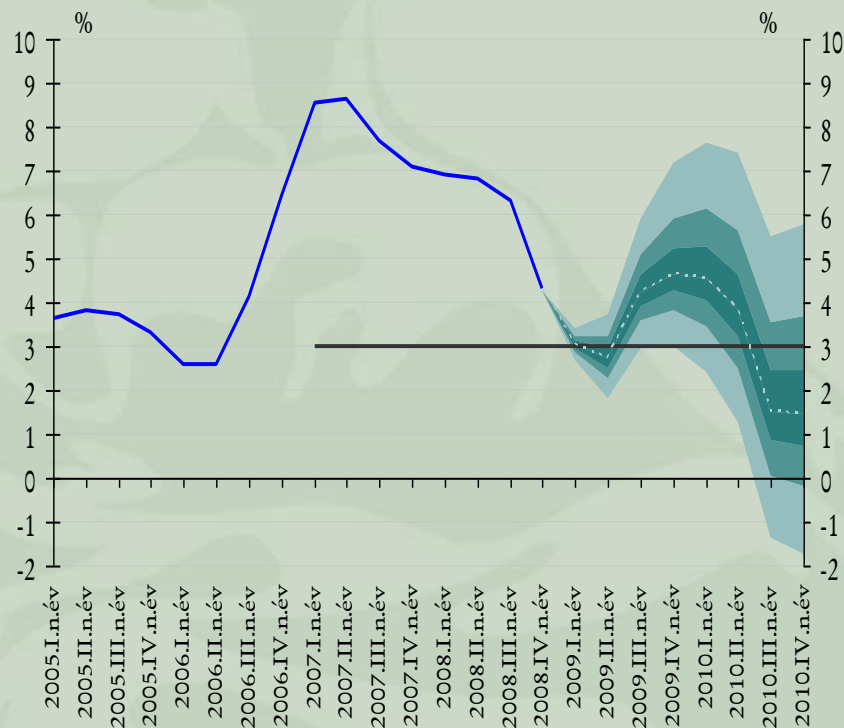
Forrás: Datastream

Közben a hazai reálgazdaság visszaesése is nagyobb és elhúzódóbb lehet a korábban vártnál

A GDP előrejelzés legyezőábrája

Az inflációs előrejelzés legyezőábrája

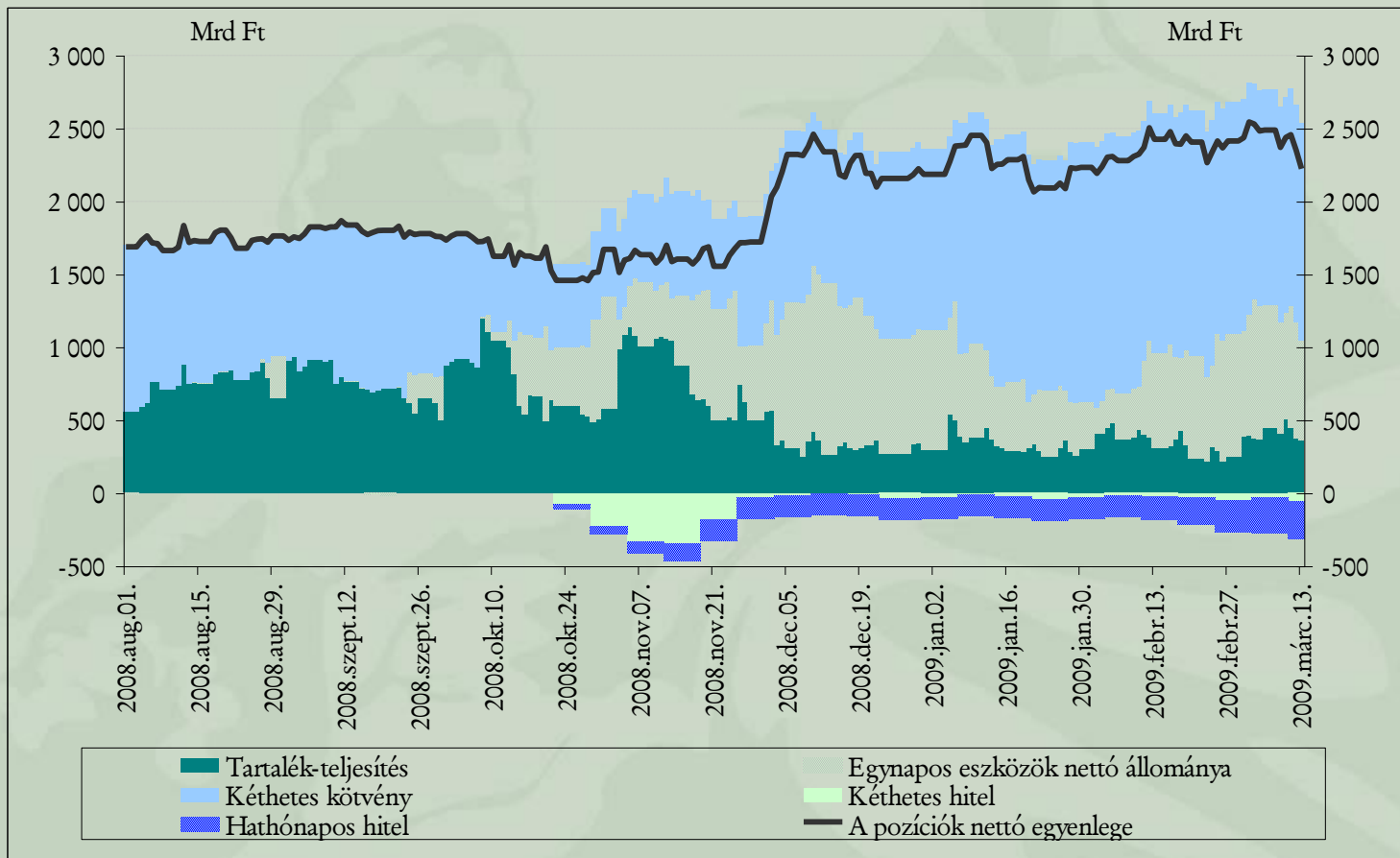
- A külső kereslet a vártnál tartósan kedvezőtlenebb lehet
- A hitelkínálat a vártnál tartósabban eshet vissza
- A forinteszközöktől elvárt prémium az alappályában feltételezettnél magasabb lehet (nem csak reálgazdasági, hanem finanszírozási kockázatok is!)

Egymást erősítő fő kockázatok és állami-szabályozói válaszok

- **A pénzügyi közvetítő rendszer stabilitása veszélybe kerül:**
 - *Likviditási kockázat:* MNB likviditásbővítő intézkedései a bankközi forint és az FX swappiacon
 - *Hitelkockázat:* állami kezességvállalás lakossági hitelekre
 - *Szolvenciakockázat:* banktámogató csomag tőkeemelésre (teljes keret: 600 milliárd forint)
- **A gazdasági visszaesés a vártnál is mélyebb lesz:**
 - *Hitelkínálat visszaesése (főleg a rövid lejáratú vállalati hitelezésben):*
 - hat hónapos swap-tender feltételei,
 - banktámogató csomag: állami kezességvállalás forrásbevonáshoz
 - állami hitelnyújtás 710 milliárd forint értékben (FHB, MFB, OTP)
 - új refinanszírozási programok EU-forrásból (225 milliárd forint)

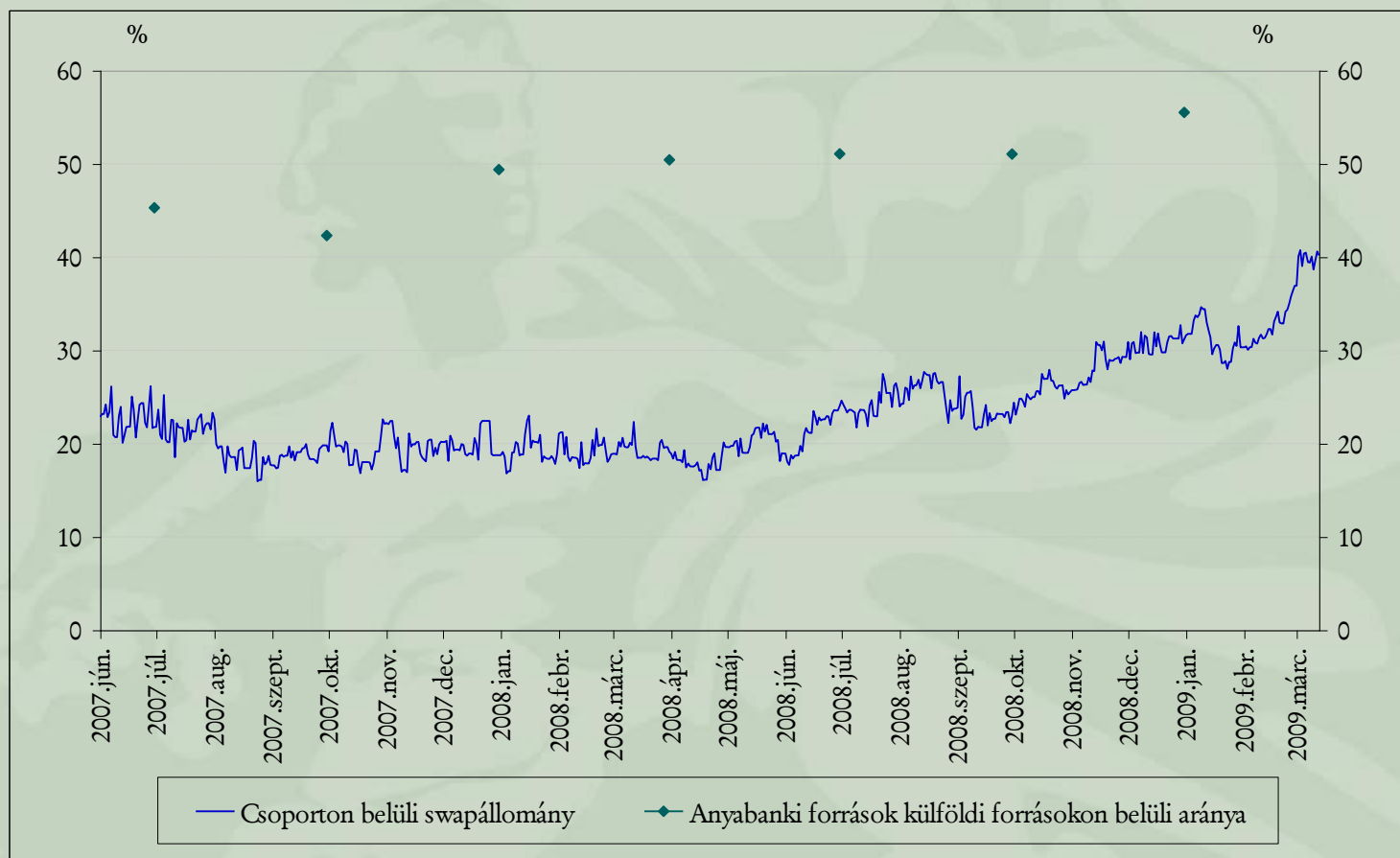
Az állam devizahitel-nyújtása, valamint az MNB aktív devizaswap és forint bankközi szerepvállalásának is köszönhetően...

(A jegybanki eszközök hitelintézeti igénybevétele)

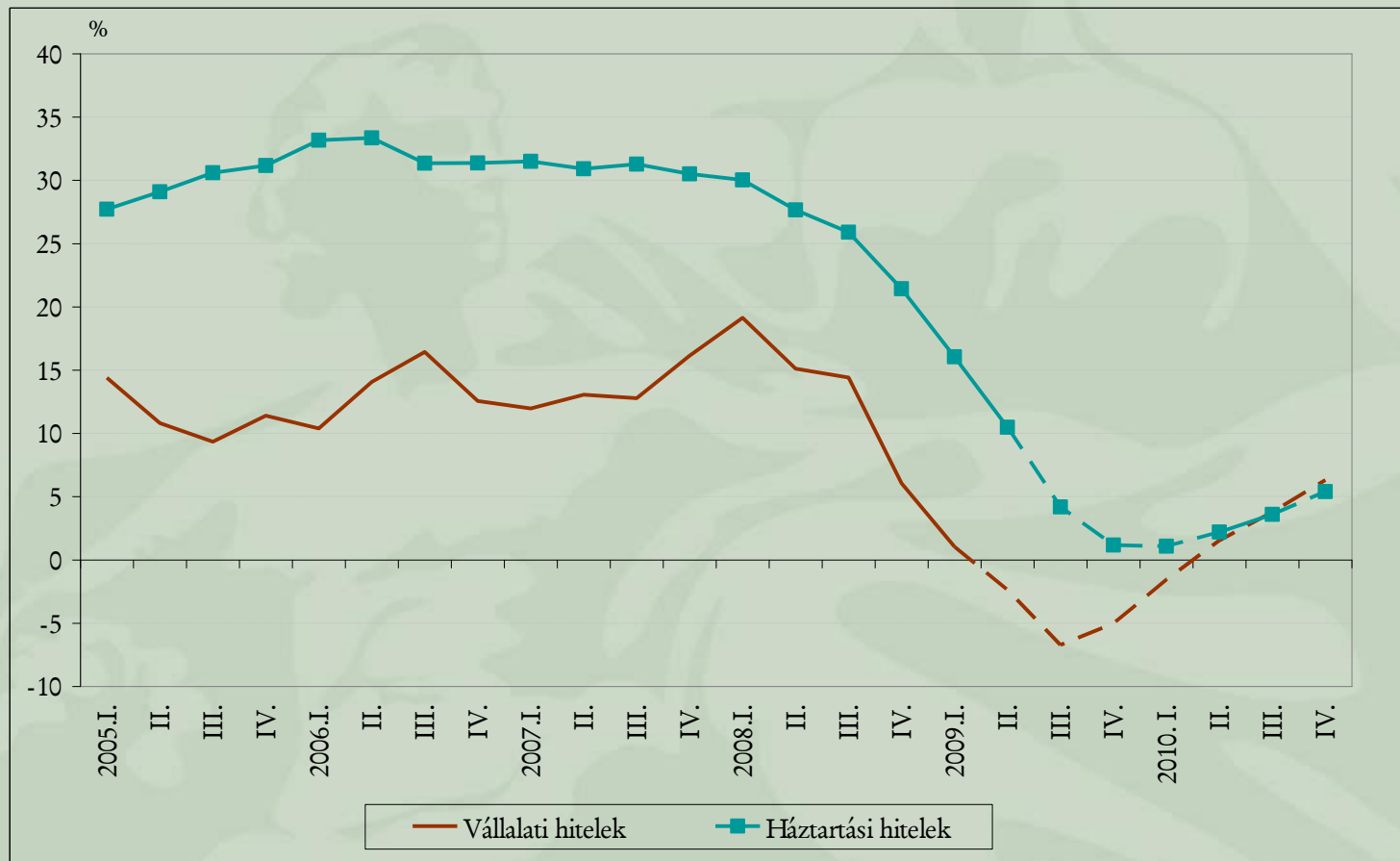
...valamint az anyabankok növekvő forrásbiztosítása miatt a likviditási problémák enyhültek a hazai bankrendszerben

(A külföldi anyabankok szerepe a külföldi források biztosításában és a csoporttagokkal kötött forint/deviza swapügyletek részaránya)

Amivel viszont számolnunk kell: a recesszió miatt csökkenő hitelkereslet, és a banki alkalmazkodási kényszer a hitelezés lassulását okozza

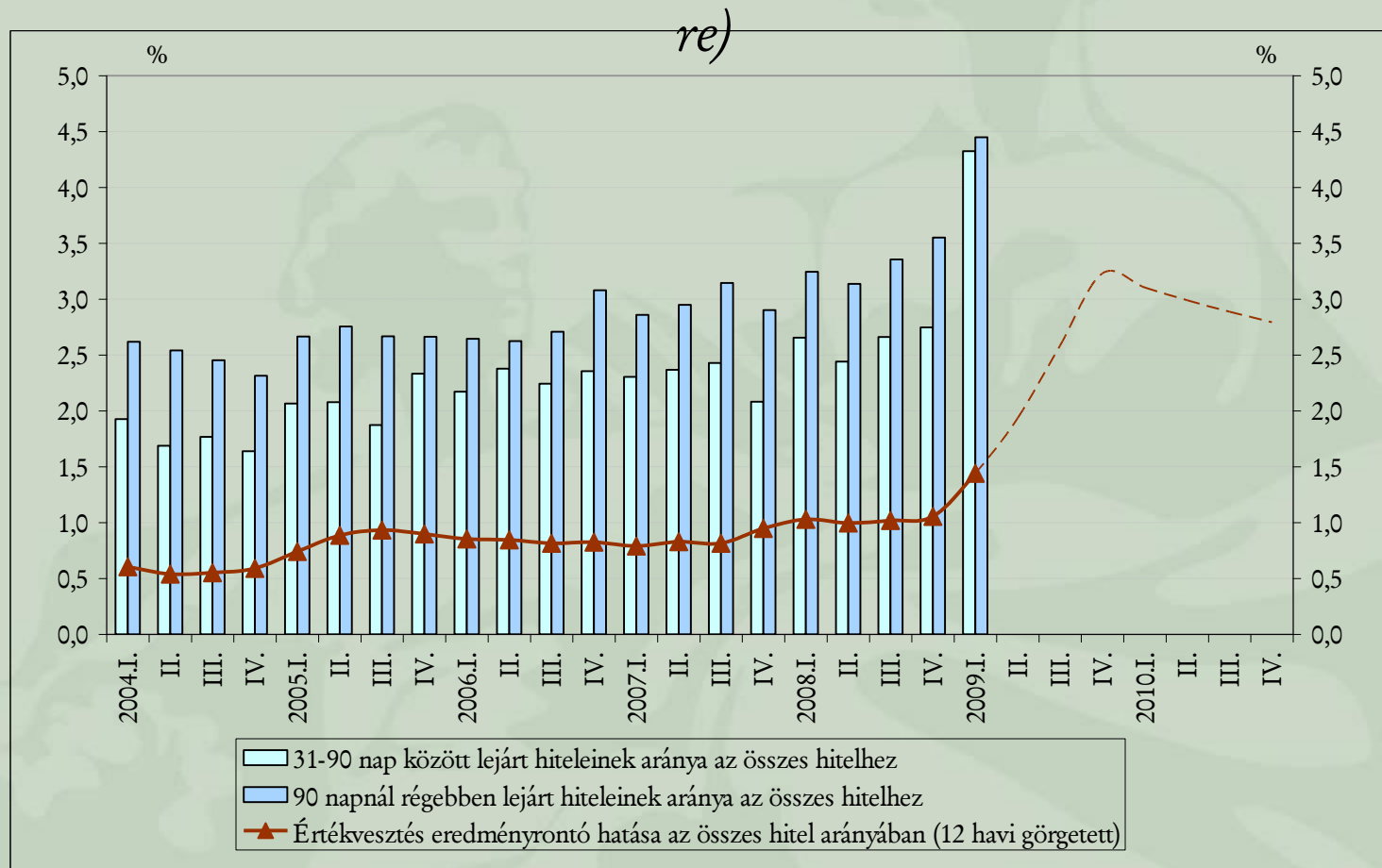
(A bankszektor vállalati és háztartási hiteleinek éves, árfolyamhatástól tisztított állománynövekedési üteme, MNB-előrejelzés 2009-2010-re)

Megjegyzés: A 2009-2010-re vonatkozó adat előrejelzés a makrogazdasági alappálya mentén.

A leértékelődött árfolyam, az emelkedő devizakamatok és a gazdasági visszaesés miatt romlik a lakossági portfólió...

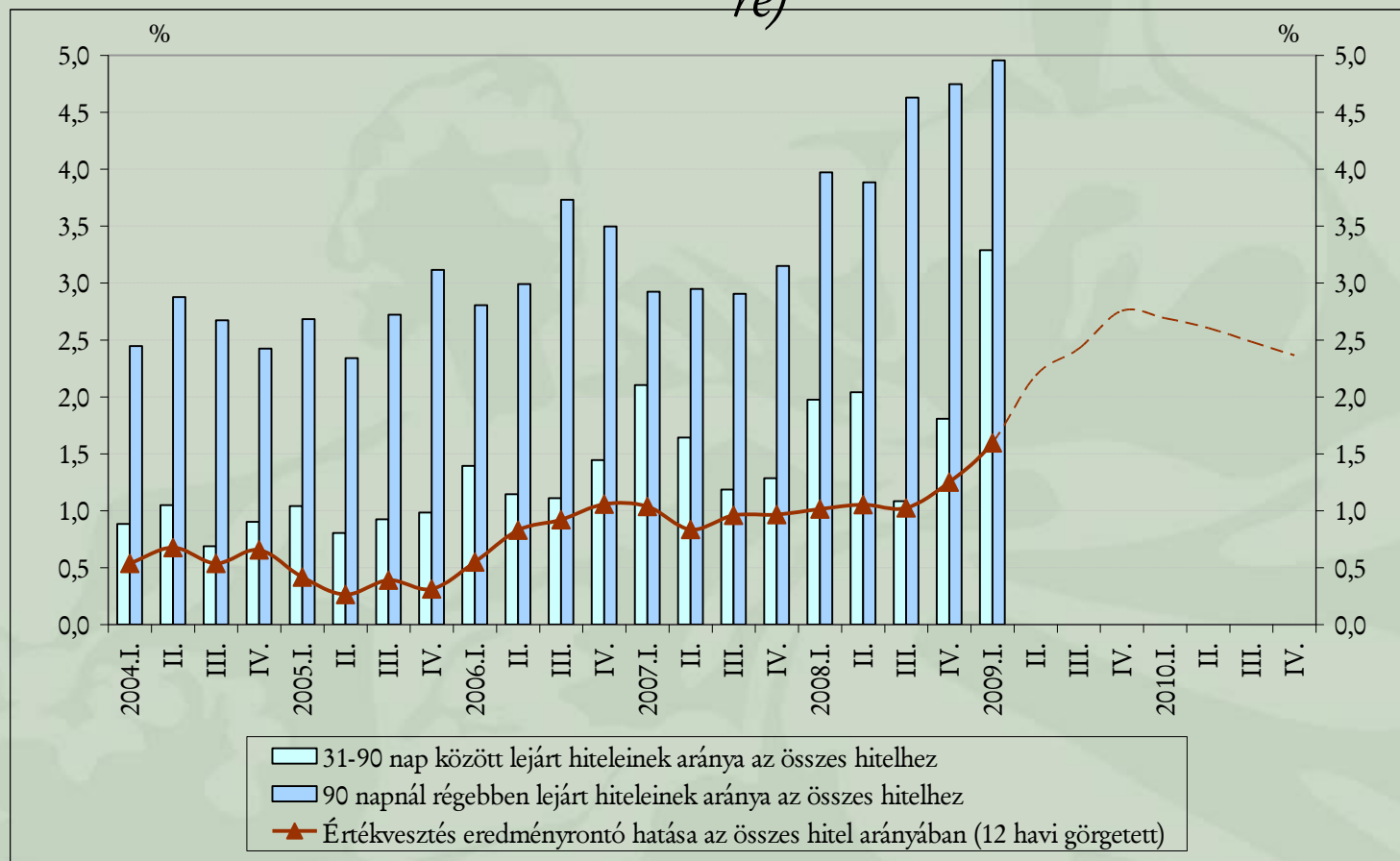
(A háztartások hiteleinek portfólió-minőségi mutatói, MNB-előrejelzés 2009-2010-re)

Megjegyzés: A 2009 II. negyedévtől előrejelzés a makrogazdasági alappályára mentén.

... és a vállalati hitelminőség is

(A vállalatok hiteleinek portfólió-minőségi mutatói, MNB-előrejelzés 2009-2010-re)

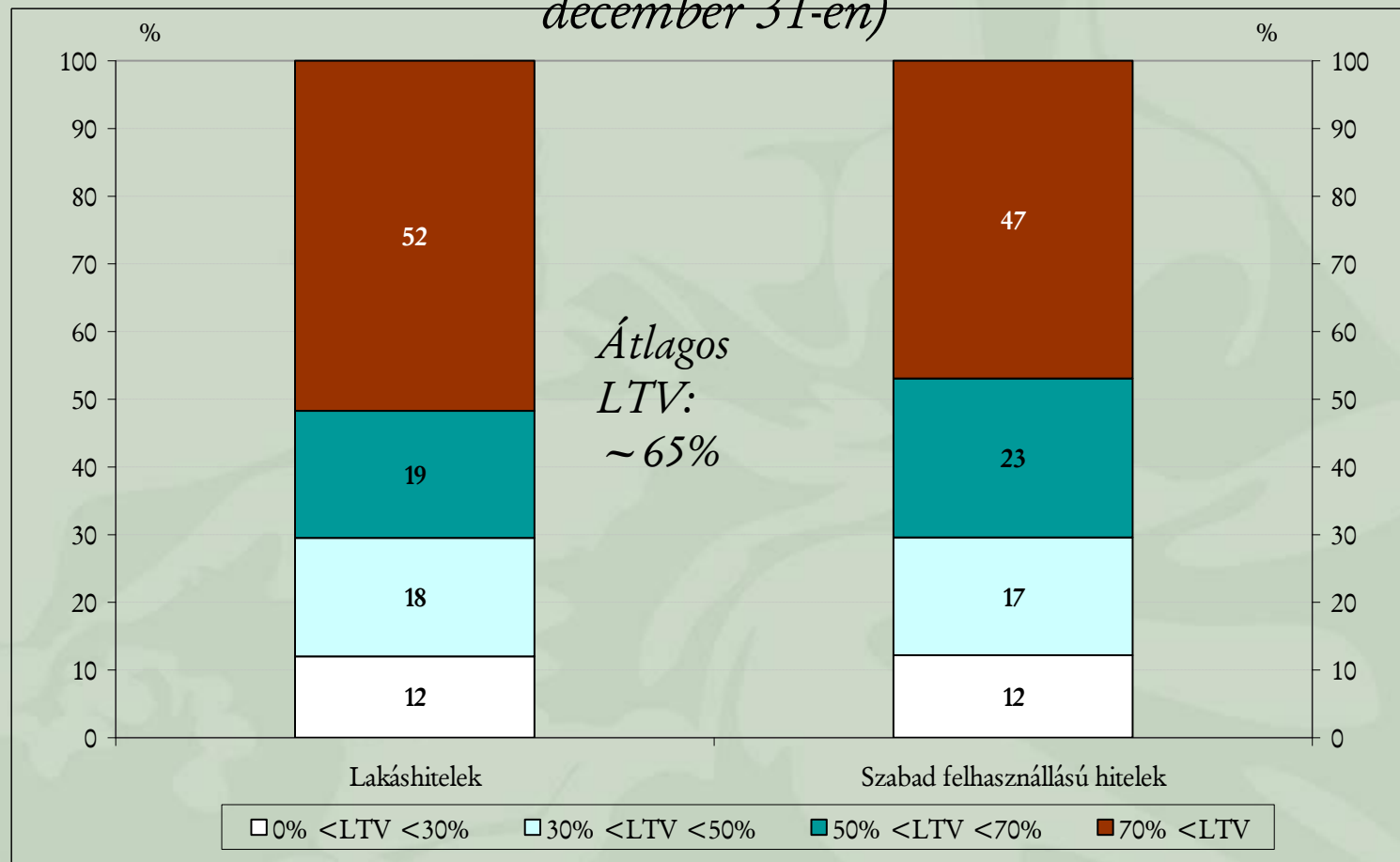

Megjegyzés: A 2009 II. negyedévtől előrejelzés a makrogazdasági alappályára mentén.

Forrás: MNB.

A kockázatokat csökkentheti a lakossági portfólióban a viszonylag magas induló önrész ...

(A bankrendszer jelzáloghiteleinek LTV mutató szerinti megoszlása 2008. december 31-én)

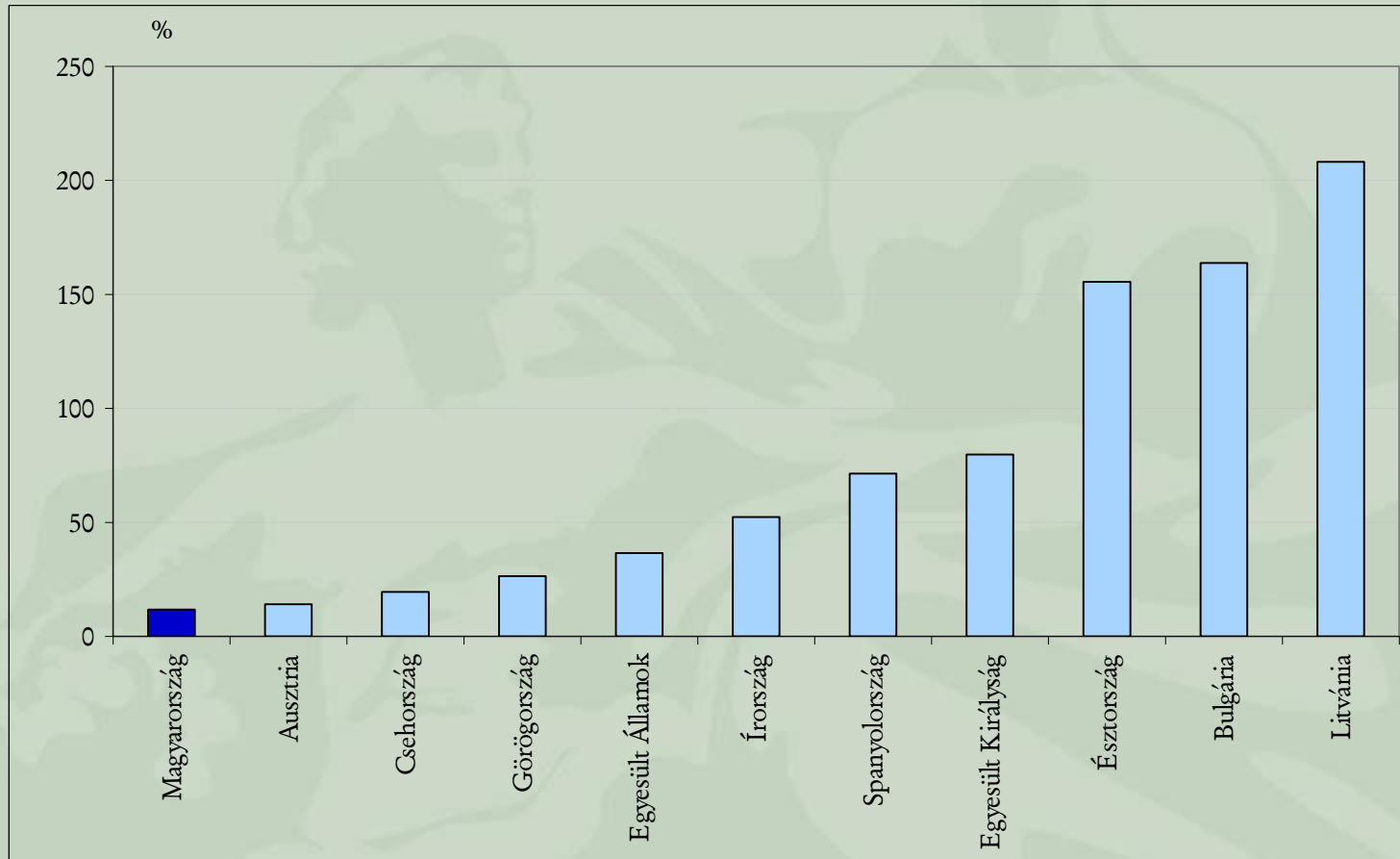

Megjegyzés: LTV mutató: hitelösszeg/fedezet értéke

Forrás: MNB

... és a lakásár-buborék hiánya

(A reál lakásárak növekedése nemzetközi összehasonlításban 2001 és 2007 között)

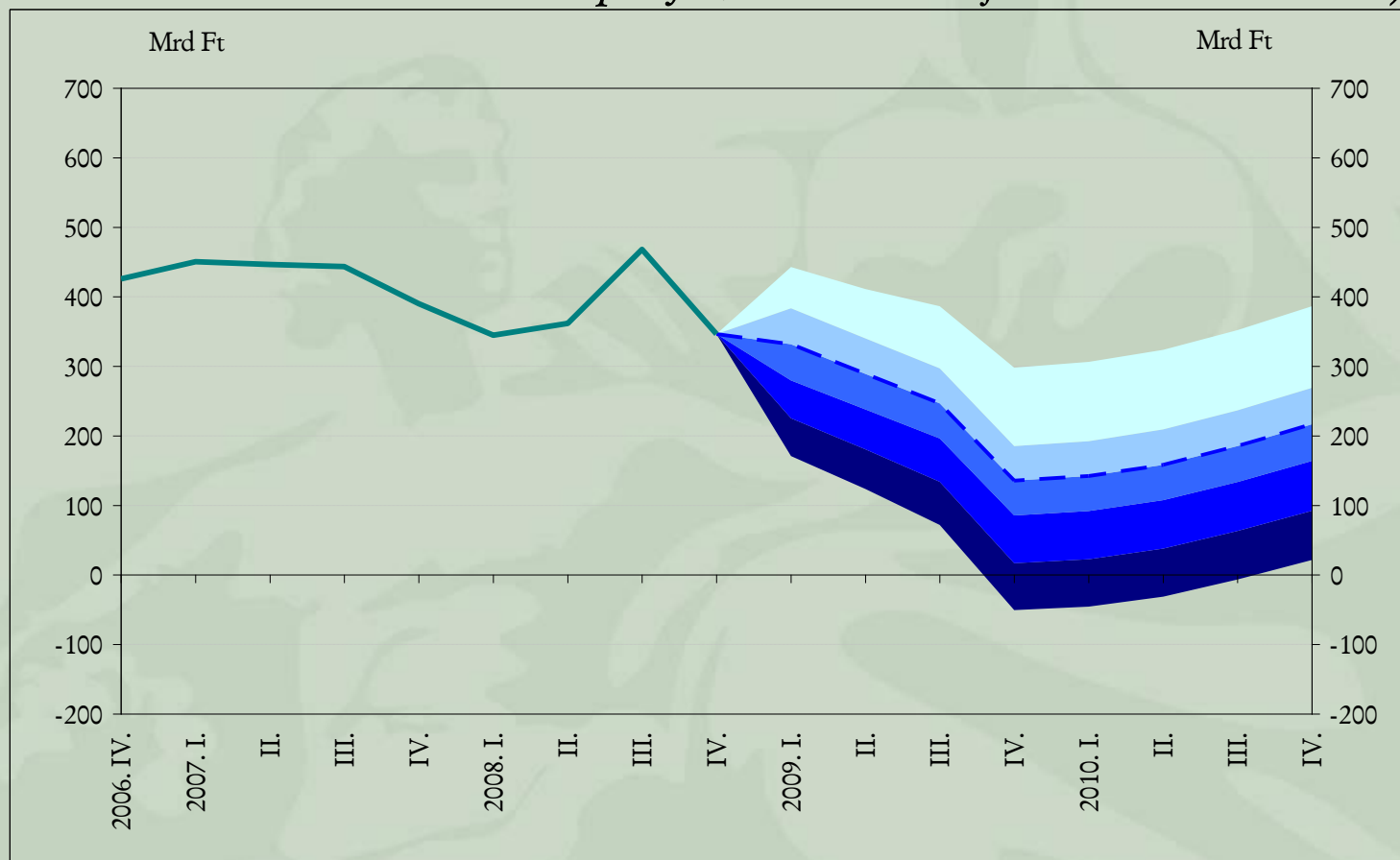

Megjegyzés: Magyarország esetén KSH tranzakciós árak.

Forrás: BIS, KSH, Case-Shiller index

Összességében azonban a bankszektor eredménye várhatóan romlik...

(Adózás előtti bankrendszeri profit, MNB-előrejelzés 2009-2010-re)

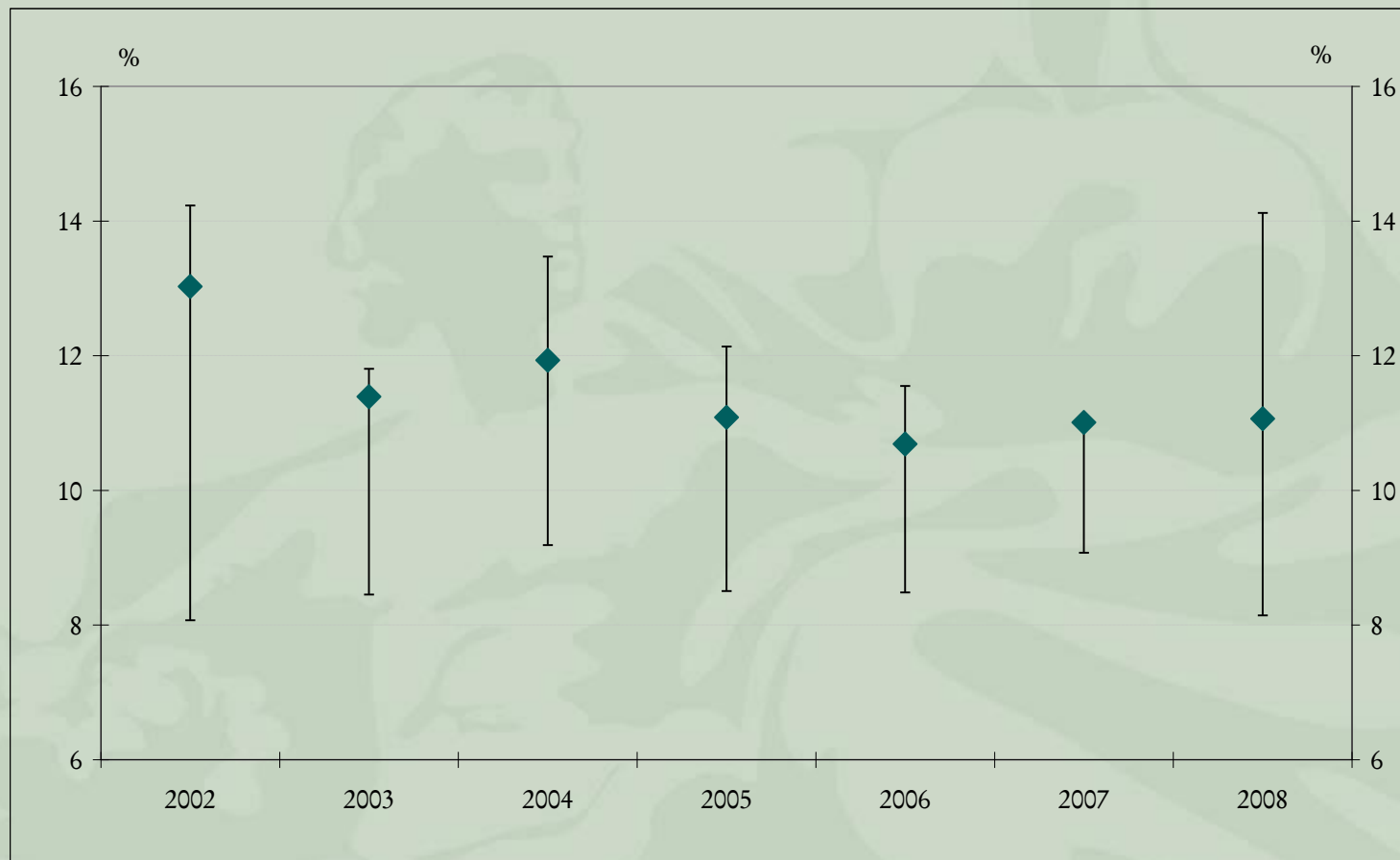

Megjegyzés: A 2009-2010-re vonatkozó adat előrejelzés a makrogazdasági alappálya mentén.

Forrás: MNB

...és bár a hazai bankok tőke megfelelése jelenleg kielégítő,...

(A TMM mutató minimuma, maximuma és bankrendszer szintű értéke)

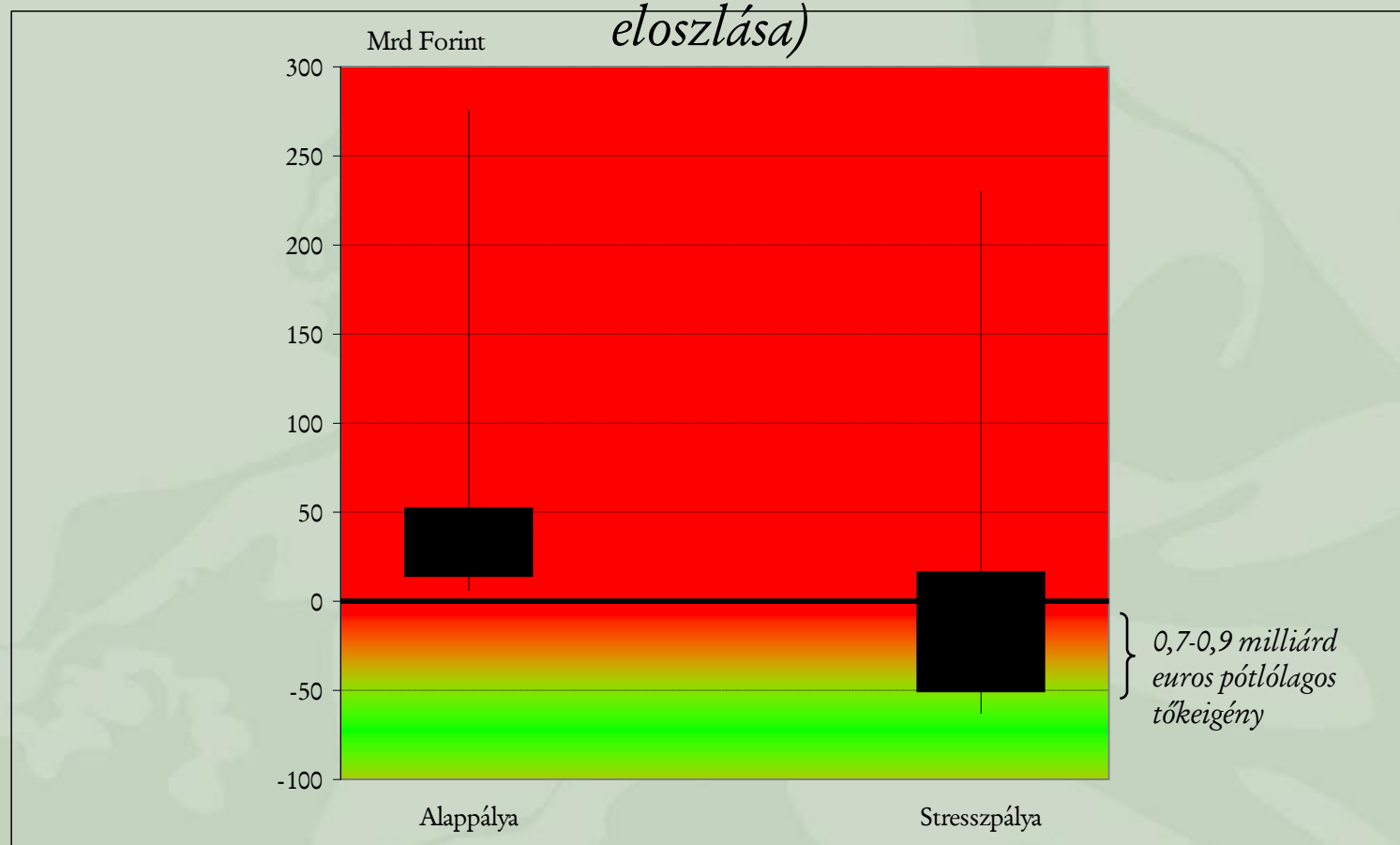

Megjegyzés: A minimum és a maximum csak a 3 százaléknál nagyobb piaci részaránnyal rendelkező bankokra vonatkozik.

Forrás: MNB

... a vártnál nagyobb gazdasági visszaesés egyes bankoknál a sokkellenálló-képesség növelését teheti szükségessé

(A bankok 8 százalékos szabályozói tőke megfelelése feletti tőketartalékának

Megjegyzés: A makrogazdasági alappálya mentén a forint-euro árfolyam 290, a GDP visszaesés pedig 3,5 százalékos lehet 2009-ben. A stressz-szenárió 15 százalékkal gyengébb euroárfolyam és 7 százalékponttal nagyobb GDP visszaeséssel számol.

Forrás: MNB

Merre tovább?

- **Gazdaságélénkítés:** megoldások finanszírozási korlát nélkül és kemény külső finanszírozási korlát mellett. Korlátozott lehetőségek a monetáris politika számára
- **Finanszírozási korlátok oldása:** az adósságpályák „átrajzolása”; hiteles fenntartható növekedési pálya
- **Pénzügyi közvetítőrendszer** nélkül nincs gazdaság (a bankszektor stabilizálása: állami hitelek, garancialehetőség, tőkeemelési lehetőség, befektetők által elvárt tőkemegfelelés)
- **Az új pénzügyi architektúra:** a mikroprudenciális kockázatok kezelése ellenére felerősödhetnek makroprudenciális kockázatok – kezelni kell (de Larosière jelentés!)
- **„Tanulni a hibákból”** (hitel/betét arány, devizahitelezés, hitel-fedezet arány, ügynökök (értékesítő hálózatok) szerepe stb.)

Az MNB lépései a likviditási helyzet javítására

a devizaswap piacon:

- kétoldalú devizaswap tenderek bevezetése
- devizaswap rendelkezésre állás és tenderek
 - 1 napos EUR/HUF
 - 1 hetes CHF/EUR
 - 3 hónapos EUR/HUF
 - 6 hónapos EUR/HUF

(feltétel: vállalati hitelezés és külföldi forrásbevonás)

az állampapír piacon:

- megállapodás az elsődleges forgalmazókkal
- állampapír vásárlási aukciók

a forint piacon:

- kéthetes futamidejű, fix kamatú és hathónapos futamidejű, változó kamatozású fedezett hiteltender
- tartalékráta-csökkentés
- fedezeti kör bővítése (jelzáloglevelek, önkormányzati kötvények)

